

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                       |                      |                       |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|----------------------|-----------------------|
| مهر<br>آموزشگاه       | امتحان درس: فارسی ۳                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | وزارت آموزش و پرورش<br>اداره کل آموزش و پرورش<br>مدیریت آموزش و پرورش | نام و نام خانوادگی : |                       |
|                       | پایه : دوازدهم                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                       | کلاس:                |                       |
|                       | رشته :                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                       | امتحانات نوبت اول    | شماره صندلی :         |
|                       | تاریخ امتحان :                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                       | ساعت شروع :          | سال تحصیلی:           |
|                       | طراح :                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                       | تعداد صفحه: ۳        | وقت امتحان : ۷۵ دقیقه |
| نام وامضای دبیر :     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | نمره به عدد :                                                         | نمره به حروف :       |                       |
| بارم                  | سوال                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                       |                      | ردیف                  |
| قلمرو فکری ( ۸ نمره ) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                       |                      |                       |
| ۴                     | معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید .<br><br>آسمان تفرجگاه مردم کویر است . ( ۰/۲۵ ) .....<br><br>در عشق کسی قدم نهاد کش جان نیست ( ۰/۵ ) .....<br><br>نی حدیث راه پر خون می کند . ( ۰/۵ ) .....<br><br>هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است روزش دیر شد ( ۰/۷۵ ) .....<br><br>از سر بکش آن سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند . ( ۱ ) .....<br><br>عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف که ما عِبْدَنَّاكَ حَقَّ عِبَادَتِكَ . ( ۱ ) .....<br><br>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                       |                      | ۱                     |
|                       | درک مطلب ( ۴ نمره )<br><br>شاعر در همه ی ابیات به جز بیت ..... به بی عدالتی و وضع نا به سامان دستگاه حکومت اشاره دارد . ( ۰/۵ )<br><br><input type="checkbox"/> الف ) گفت : نزدیک است والی را سرای آنجا رویم / والی از کجا در خانه ی خمار نیست<br><br><input type="checkbox"/> ب ) مستی زین سبب افتان و خیزان می روی / گفت : جرم راه رفتن نیست ، ره هموار نیست<br><br><input type="checkbox"/> پ ) اگه نیستی کز سر درافتاد کلاه / گفت : در سر عقل باید ، بی کلاهی عار نیست<br><br><input type="checkbox"/> ت ) گفت : می باید تو را تا خانه ی قاضی برم / گفت : رو صبح آی قاضی نیمه شب بیدار نیست<br><br>مفهوم عبارت زیر را بنویسید . ( ۰/۵ )<br><br>« از بیم عقرب جراره ی دموکراسی قرن بیستم ، ناچار شده به مار غاشیه ی حکومت سرهنگ ها پناه ببرد . »<br><br>با توجه به بیت « در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت » به نظر شاعر کدام ملت ها در گذر روزگار ، فراموش خواهند شد ؟ ( ۰/۵ )<br><br>با توجه به عبارت « به حُسن - که مطلوب همه است - دشوار می توان رسیدن ، زیرا وصول به حُسن ، ممکن نشود الاً به واسطه عشق و عشق هر کسی را به خود راه ندهد » شرط دستیابی به « حُسن » چیست ؟ ( ۰/۵ )<br><br>منظور از « امام راستین » و « شیعه ی گمنام » در متن زیر ، به ترتیب چه کسانی است ؟ ( ۰/۵ )<br><br>« ناله های گریه آلود آن امام راستین و بزرگم را می شنوم که همچون این شیعه ی گمنام و غریبش ، در کنار آن مدینه ی پلید سر در حلقوم چاه می برد و می گریست . »<br><br>مفهوم بیت زیر را بنویسید . ( ۰/۵ )<br><br>« آتش عشق است کاندلر نی فتاد / جوشش عشق است کاندلر می فتاد »<br><br> |                                                                       |                      | ۲                     |

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
|                        | ۸ - با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید .<br>ای دیو سپید پای دربند      ای گنبد گیتی ای دماوند<br>پنهان مکن آتش درون را      زین سوخته جان شنو یکی پند<br>الف ( چرا شاعر دماوند را « دیو سپید » دانسته است ؟ ( ۰/۵ )<br>ب ( منظور از « دماوند » و « سوخته جان » به ترتیب چیست ؟ ( ۰/۵ ) |   |
| فلمرو زبانی ( ۷ نمره ) |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |
| ۹                      | <b>معنی واژگان مشخص شده را در داخل کمانک بنویسید .</b><br>- از <u>نفیر</u> م مرد وزن نالیده اند ( ..... )      - تخم خرمایی به تربیش نخل <u>باسق</u> گشته ( ..... )<br>- زین بی خردان <u>سفل</u> ه بستان ( ..... )      - زنبوری <u>طفیلی</u> شدم و به کنجی پناه بردم ( ..... )               | ۱ |
| ۱۰                     | <b>املا ( ۱/۵ )</b><br>در میان گروه کلمات زیر ، غلط های املائی را بیابید و درست آن ها را بنویسید . ( ۱ )<br>صفوت آدمیان - حیاط و ممات - بنای تزویر - تاق ضربی - بهر مکاشفت - هیاهوی گله - حوزه ی ادبی - چریق آفتاب                                                                            | ۲ |
| ۱۱                     | با توجه به معنا ، املائی صحیح واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید . ( ۱ )<br>الف ( واصفان حلیه ی جمالش به تحیر ( منسوب - منصوب )<br>ب ( همه از ( بهر - بحر ) تو سرگشته و فرمانبردار .                                                                                                           |   |
| ۱۲                     | <b>دستور ( ۴ نمره )</b><br>در بیت « فکری ای هموطنان ، در ره آزادی خویش / بنمایید که هر کس نکند ، مثل من است » مورد حذف شده و نوع آن را بنویسید . ( ۰/۵ )                                                                                                                                      |   |
| ۱۳                     | نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید . ( ۰/۵ )<br>« <u>محبت</u> چون به غایت رسد ، آن را <u>عشق</u> خوانند .                                                                                                                                                                                   |   |
| ۱۴                     | در موارد زیر ، « وابسته ی وابسته » را بیابید و نوع آن را بنویسید . ( ۱ )<br>الف ( سینه خواهم شرحه شرحه از فراق      تا بگویم شرح درد اشتیاق<br>ب ( آن روز سیصد تومان پول تهیه کرده بودم که به تهران بیایم .                                                                                   |   |
| ۱۵                     | در عبارت زیر ، یک ترکیب اضافی و یک ترکیب وصفی بیابید و بنویسید . ( ۰/۵ )<br>« دیوارهای کهن روم ، حکایت از روزگاران گذشته دارد . »                                                                                                                                                             |   |
| ۱۶                     | در کدام گزینه وابسته ی وابسته ، از نوع « قید صفت » است ؟ ( ۰/۲۵ )<br>الف ( باد گرم مهلک      ب ( آن شب نورانی      پ ( کتاب خیلی قدیمی      ت ( قلب آن کویر                                                                                                                                   |   |
| ۱۷                     | در بیت « تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر ، چهر دلبد »<br>الف ( ضمیر « ت » مضاف الیه کدام کلمه است ؟ ( ۰/۲۵ )<br>ب ( در مصراع اول نهاد کدام است ؟ ( ۰/۲۵ )<br>پ ( « تا » در مصراع اول چه نوع حرفی است ؟ ( ۰/۲۵ )                                                                         |   |
| ۱۸                     | نقش دستوری کلمات مشخص شده در کدام گزینه صحیح و در کدام گزینه غلط است ؟ ( ۰/۵ )<br>الف ( فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد . ( فراش باد صبا مفعول است . )<br>ب ( در بیت « بگرای چو ازدهای گرزه / بخروش چو شوزه شیر ارغند » ( فعل « بگرای » فعل امر است . )<br>ص      غ      ص      غ   |   |

| فلمروادبی ( نمره ) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |            |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| ۴                  | <p>۱۹ در جمله های زیر ، مفهوم کنایه های مشخص شده را بنویسید. ( ۱ )</p> <p>الف ) در این دو شهر تنها یک سرپری زدیم .</p> <p>ب ) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد .</p> <p>۲۰ در عبارات زیر ، قسمت های مشخص شده چه آرایه ای دارد ؟ ( ۰/۵ )</p> <p>الف ) ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران</p> <p>ب ) جزیره های کوچک و بزرگ بر طیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است .</p> <p>۲۱ در بیت زیر ، یک کلمه بیابید که مفهوم نمادین داشته باشد و بنویسید نماد از چیست ؟ ( ۰/۵ )</p> <p>ای مرغ سحر ! عشق ز پروانه بیاموز      کان سوخته را جان شد آواز نیامد</p> <p>۲۲ در هر یک از ابیات و عبارات گروه « الف » کدام یک از آرایه های گروه « ب » وجود دارد ؟ ( توجه : گروه « ب » یک مورد اضافه دارد ) ( ۰/۷۵ )</p> |            |
|                    | <p>گروه « الف »</p> <p>تا درد و ورم فرو نشیند / کافور بر آن ضما د کردند</p> <p>ابر و باد و مه خورشید فلک در کارند / تا توانی به کف آری و به غفلت نخوری</p> <p>هر نفسی که فرو می رود ، ممد حیات است و چون برمی آید مفرح ذات .</p> <p>۲۳ در کدام یک از ابیات زیر ، اسلوب معادله وجود دارد ؟ ( ۰/۲۵ )</p> <p>الف ) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نشد اسرار من</p> <p>۲۴ ب ) محرم این هوش جز بی هوش نیست / مرزبان رامشتری جز گوش نیست</p> <p>نام صاحب هر یک از آثار روبرو را بنویسید . ( ۱ )      الف - فیه مافیه :      ب - تمهیدات :</p>                                                                                                                                                                    |            |
|                    | <p>گروه « ب »</p> <p>تشبیه</p> <p>حسن تعلیل</p> <p>تضاد</p> <p>مجاز</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |            |
|                    | <p>حفظ شعر ( انمره )</p> <p>۲۵ بیت بعدی هر یک از ابیات زیر را بنویسید .</p> <p>الف ) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق</p> <p>هان ای پسر ، بکوش که روزی پدر شوی</p> <p>.....</p> <p>ب ) ای مهربان تر از برگ ، در بوسه های باران</p> <p>بیداری ستاره ، در چشم جویباران</p> <p>.....</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | ۱          |
| ۲۱                 | جمع نمرات                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | موفق باشید |